

Η ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ (ΕΑΔΗΣΥ)

7^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνεδρίασε στις 3 Ιανουαρίου 2025 με την εξής σύνθεση: Αλίκη Μαρκάκη, Πρόεδρος, Δημήτριος-Γεώργιος Πατσίκας, Εισηγητής και Μέλος και Χρυσάνθη Χαραλαμποπούλου, Μέλος.

Για να εξετάσει την από 26.11.2024 με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) ΕΑΔΗΣΥ 1745/28.11.2024 προδικαστική προσφυγή του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...», που εδρεύει στην ..., οδός ... και εκπροσωπείται νόμιμα (εφεξής, «ο προσφεύγων»),

ΚΑΤΑ της ... του ..., που εδρεύει στο ..., ... και εκπροσωπείται νόμιμα (εφεξής, «η αναθέτουσα αρχή»).

Με την εν λόγω προδικαστική προσφυγή, ο προσφεύγων ζητά την ακύρωση της με αριθμό .../...2024 απόφασης της αναθέτουσας αρχής με θέμα «... (...)» (εφεξής, «η προσβαλλόμενη»), κατά το σκέλος της οποίας εγκρίθηκε το με αριθμό .../...2024 πρακτικό ελέγχου υπεύθυνης δήλωσης οψιγενών μεταβολών, με το οποίο η επιτροπή διαγωνισμού εισηγήθηκε την απόρριψη της προσφοράς του. Με την προσβαλλόμενη αποφασίστηκε περαιτέρω η κατάπτωση της εγγύησης συμμετοχής του προσφεύγοντος.

Η συζήτηση άρχισε, αφού άκουσε τον Εισηγητή Δημήτριο-Γεώργιο Πατσίκα.

Μελέτησε τα σχετικά έγγραφα.

Σκέφτηκε κατά το Νόμο.

1. Επειδή, για την άσκηση της προδικαστικής προσφυγής καταβλήθηκε από τον προσφεύγοντα το νόμιμο παράβολο, σύμφωνα με τα άρθρα 363 του ν. 4412/2016 και 5 του π.δ. 39/2017, ποσού 2.016,13 ευρώ (βλ. το με αριθμό ... υπό την ένδειξη «ΔΕΣΜΕΥΜΕΝΟ»).
2. Επειδή, η προσβαλλόμενη εκδόθηκε στο πλαίσιο της με α/α συστήματος ΕΣΗΔΗΣ ... διακήρυξης (εφεξής, «η διακήρυξη»), με την οποία προκηρύχθηκε από την αναθέτουσα αρχή ηλεκτρονικός, ανοιχτός, δημόσιος διαγωνισμός για την επιλογή αναδόχου κατασκευής του έργου «...» εκτιμώμενης αξίας ... ευρώ πλέον ΦΠΑ 24% (εφεξής, «ο διαγωνισμός»). Ως κριτήριο ανάθεσης ορίστηκε η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά αποκλειστικά βάσει

Αριθμός απόφασης: 89 / 2025

τιμής. Η διακήρυξη αναρτήθηκε στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ) στις2024 με ΑΔΑΜ

3. Επειδή, ο διαγωνισμός ενόψει του αντικειμένου της σύμβασης (έργο), της συνολικής εκτιμώμενης αξίας του χωρίς ΦΠΑ, του χρόνου έναρξης της διαδικασίας ανάθεσης, καθώς επίσης και της νομικής φύσης της αναθέτουσας αρχής, υπάγεται στις διατάξεις του ν. 4412/2016. Συνακόλουθα, η κρινόμενη διαφορά διέπεται από τις διατάξεις του Βιβλίου IV του ν. 4412/2016 και η ΕΑΔΗΣΥ είναι αρμόδια να εξετάσει την προδικαστική προσφυγή.

4. Επειδή, η προσβαλλόμενη κοινοποιήθηκε στις2024, η δε προδικαστική προσφυγή ασκήθηκε εμπρόθεσμα στις 26.11.2024 από τον προσφεύγοντα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 361 παρ. 1 περ. α΄ του ν. 4412/2016 και στο άρθρο 4 παρ. 1 περ. α΄ του π.δ. 39/2017, με τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος I του ως άνω π.δ. Δυνάμει της προσβαλλόμενης εγκρίθηκε το με αριθμό .../... ..2024 πρακτικό ελέγχου υπεύθυνης δήλωσης οφισγενών μεταβολών, με το οποίο η επιτροπή διαγωνισμού εισηγήθηκε την απόρριψη της προσφοράς του προσφεύγοντος, καθώς υπερβαίνει το ανώτατο επιτρεπτό όριο ανεκτέλεστου υπολοίπου εργολαβικών συμβάσεων, όπως ορίζεται στο άρθρο 22.Γ της διακήρυξης, ενώ αποφασίστηκε και η κατάπτωση της εγγύησης συμμετοχής αυτού, λόγω της μη έγκαιρης και προσήκουσας ενημέρωσης της αναθέτουσας αρχής κατ' άρθρο 104 παρ. 3 του ν. 4412/2016. Συνεπώς, ο προσφεύγων ασκεί την υπό κρίση προσφυγή έχοντας έννομο συμφέρον προς τούτο και νομίμως στρέφεται εναντίον της προσβαλλόμενης, κατά το μέρος που με αυτήν απορρίφθηκε η προσφορά του και επιδιώκοντας ευλόγως να ανατεθεί η σύμβαση σε αυτόν.

5. Επειδή, ελλείπει άλλων ενδιαφερόμενων οικονομικών φορέων, η αναθέτουσα αρχή δεν προέβη στην κοινοποίηση της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ, σύμφωνα με το άρθρο 365 παρ. 1 περ. α΄ του ν. 4412/2016 και το άρθρο 9 παρ. 1 περ. α΄ του π.δ. 39/2017.

6. Επειδή, στις2024 η αναθέτουσα αρχή κοινοποίησε εμπρόθεσμα κατ' άρθρο 365 παρ. 1 περ. β΄ του ν. 4412/2016 τις απόψεις της επί της προδικαστικής προσφυγής μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ, ο δε προσφεύγων δεν κατέθεσε υπόμνημα σε αντίκρουση αυτών.

7. Επειδή, αρχικά στον διαγωνισμό συμμετείχαν ο προσφεύγων και ο οικονομικός φορέας με την επωνυμία «...». Δυνάμει της με αριθμό .../...2024 απόφασης της αναθέτουσας αρχής, εγκρίθηκε το με αριθμό .../...2024 πρακτικό αποσφράγισης και αξιολόγησης προσφορών, με το οποίο η επιτροπή διαγωνισμού εισηγήθηκε να γίνει δεκτή η υποβληθείσα στις2024 και με αριθμό ... προσφορά του προσφεύγοντος και να απορριφθεί ως απαράδεκτη η προσφορά του έτερου οικονομικού φορέα, λόγω της προσκόμισης εσφαλμένης εγγυητικής επιστολής συμμετοχής. Ακολούθως, δυνάμει της με αριθμό .../2024 απόφασης της αναθέτουσας αρχής, εγκρίθηκε το με αριθμό .../...2024 πρακτικό αποσφράγισης και αξιολόγησης προσφορών, με το οποίο η επιτροπή διαγωνισμού εισηγήθηκε να ανακηρυχθεί ο προσφεύγων ως προσωρινός ανάδοχος του έργου, ενώ αυτός κλήθηκε να προσκομίσει εντός δέκα (10) ημερών το σύνολο των αποδεικτικών μέσων (βλ. τη με αριθμό .../...2024 απόφαση της αναθέτουσας αρχής). Πράγματι, σε συμμόρφωση με την ως άνω πρόσκληση, ο προσφεύγων κατέθεσε στις2024 τα συγκεκριμένα έγγραφα, μεταξύ των οποίων και την από2024 υπεύθυνη δήλωσή του (βλ. το αρχείο με τίτλο «..._signed»), όπου δηλώνει ότι *«δεν υπερβαίνει τα ανώτατα επιτρεπτά όρια ανεκτέλεστου υπολοίπου εργολαβικών συμβάσεων, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 20 παρ. 4 του Ν. 3669/2008, όπως ισχύει»*, που τότε ανερχόταν στο ύψος των ... ευρώ, σύμφωνα με τον επισυναπτόμενο πίνακα ανεκτέλεστων έργων. Σημειωτέον ότι, σύμφωνα με την προεκτεθείσα διάταξη και από τη στιγμή που ο προσφεύγων ανήκει στη ...^η τάξη ΜΕΕΠ της κατηγορίας ... (βλ. τη με αριθ. πρωτ. .../09.03.2021 βεβαίωση της Διεύθυνσης Μητρώων της Γενικής Διεύθυνσης Προδιαγραφών, ... και ... της Γενικής Γραμματείας Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών στο αρχείο με τίτλο «...»), το ανώτατο επιτρεπτό ανεκτέλεστο όριο εργολαβικών συμβάσεων ανέρχεται στο ποσό των ... ευρώ. Στη συνέχεια, δυνάμει της με αριθμό/...2024 απόφασης της αναθέτουσας αρχής, εγκρίθηκε το με αριθμό .../...2024 πρακτικό ελέγχου δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου, με το οποίο η επιτροπή διαγωνισμού εισηγήθηκε την ανάθεση του έργου στον προσφεύγοντα και την ανάδειξη αυτού σε οριστικό ανάδοχο. Η εν λόγω απόφαση από κοινού με το ως άνω πρακτικό αναρτήθηκαν από την αναθέτουσα αρχή μέσω της λειτουργικότητας

Αριθμός απόφασης: 89 / 2025

«Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ στις2024. Ενόσω εκκρεμούσε η Πράξη του Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου στην Υπηρεσία ... για την άσκηση προσυμβατικού ελέγχου, ο προσφεύγων υπέβαλε μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ την από2024 υπεύθυνη δήλωσή του (βλ. το αρχείο με τίτλο «...»), στην οποία δηλώνει ότι *«έχουν επέλθει σε βάρος του ως άνω οικονομικού φορέα οφισγενείς μεταβολές που αφορούν τα ανώτατα όρια του ανεκτέλεστου εργολαβικού υπολοίπου, κατά την έννοια της παρ. 2 του άρθρου 104 του ν.4412/2016»*. Στη συνέχεια, δυνάμει της με αριθμό .../... ..2024 απόφασης της αναθέτουσας αρχής, που αναρτήθηκε μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ στις2024, κοινοποιήθηκε στον προσφεύγοντα η με αριθμό .../2024 Πράξη του Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου στην Υπηρεσία ..., με την οποία παρασχέθηκε η δυνατότητα υπογραφής της επίμαχης σύμβασης, ενώ συγχρόνως ζητήθηκε από τον προσφεύγοντα να υποβάλει υπεύθυνη δήλωση, όπου θα δηλώνει ότι δεν έχουν επέλθει οφισγενείς μεταβολές κατ' άρθρα 104-105 του ν. 4412/2016. Αυθημερόν (...), ο προσφεύγων επανυπέβαλε με τον ίδιο τρόπο την προαναφερθείσα από2024 υπεύθυνη δήλωσή του, ομοίου δε περιεχομένου ήταν και η από2024 υπεύθυνη δήλωση που υπέβαλε κατόπιν σχετικού αιτήματος της αναθέτουσας αρχής. Στις2024 με μήνυμά της μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ, η αναθέτουσα αρχή ζήτησε από τον προσφεύγοντα να αποστείλει υπεύθυνη δήλωση οφισγενών μεταβολών συνοδευόμενη από τον αντίστοιχο πίνακα ανεκτέλεστων έργων, ο δε προσφεύγων υπέβαλε με τον ίδιο τρόπο την από2024 υπεύθυνη δήλωσή του (βλ. το αρχείο με τίτλο «..._signed»), στην οποία δηλώνει εκ νέου ότι έχουν επέλθει οφισγενείς μεταβολές ως προς το ανώτατο όριο του ανεκτέλεστου εργολαβικού υπολοίπου, επισυνάπτοντας για πρώτη φορά τον πίνακα ανεκτέλεστων έργων, από τον οποίο προκύπτει ότι το υπόλοιπο ανερχόταν πλέον στο ύψος των ... ευρώ, καθώς, μεταξύ άλλων μεταβολών, προστέθηκε η από2024 σύμβαση του προσφεύγοντος με τον ... με ποσό ανεκτέλεστου ύψους ... ευρώ. Τέλος, δυνάμει της προσβαλλόμενης εγκρίθηκε το με αριθμό .../01.11.2024 πρακτικό ελέγχου υπεύθυνης δήλωσης οφισγενών μεταβολών, με το οποίο η επιτροπή διαγωνισμού εισηγήθηκε την απόρριψη της προσφοράς του προσφεύγοντος, καθώς –όπως προέκυψε από την τελευταία

χρονικά υπεύθυνη δήλωσή του και τον πίνακα ανεκτέλεστων έργων– υπερέβη το ανώτατο επιτρεπτό όριο ανεκτέλεστου υπολοίπου εργολαβικών συμβάσεων κατ' άρθρο 22.Γ της διακήρυξης. Περαιτέρω, η αναθέτουσα αρχή αποφάσισε την κατάπτωση της εγγύησης συμμετοχής του προσφεύγοντος, λόγω της μη έγκαιρης και προσήκουσας ενημέρωσης αυτής, όπως προβλέπεται στο άρθρο 104 παρ. 3 του ν. 4412/2016.

8. Επειδή, στο άρθρο 104 του ν. 4412/2016 «Χρόνος συνδρομής όρων συμμετοχής – Οψιγενείς μεταβολές» ορίζεται ότι: «1. Το δικαίωμα συμμετοχής, καθώς και οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής, όπως ορίστηκαν στα έγγραφα της σύμβασης, κρίνονται: α) κατά την υποβολή της αίτησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος ή της προσφοράς, με την υποβολή του ΕΕΕΣ, β) κατά την υποβολή των δικαιολογητικών του άρθρου 80 και γ) κατά την εξέταση της υπεύθυνης δήλωσης, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην περ. γ' της παρ. 3 του άρθρου 105, περί κατακύρωσης και σύναψης σύμβασης. 2. Αν επέλθουν μεταβολές στις προϋποθέσεις τις οποίες οι προσφέροντες/υποψήφιοι είχαν δηλώσει ότι πληρούν, σύμφωνα με το άρθρο 79, περί Ευρωπαϊκού Ενιαίου Εγγράφου Σύμβασης, μέχρι τη σύναψη της σύμβασης, οι προσφέροντες/υποψήφιοι οφείλουν να ενημερώσουν αμελλητί την αναθέτουσα αρχή σχετικά. 3. Σε περίπτωση έγκαιρης και προσήκουσας ενημέρωσης της αναθέτουσας αρχής κατά την παρ. 2, δεν καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγύηση συμμετοχής του. Σε αντίθετη περίπτωση, καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγύηση συμμετοχής του προσωρινού αναδόχου, που είχε προσκομισθεί, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 72, περί εγγυήσεων».

9. Επειδή, από τον συνδυασμό των διατάξεων της οδηγίας 2014/24 και των συναφών διατάξεων των άρθρων 71, 73, 75, 79-80 και 102-104 του ν. 4412/2016, συνάγεται ότι ο έλεγχος της συνδρομής ή μη λόγων αποκλεισμού και της πλήρωσης των προϋποθέσεων συμμετοχής των διαγωνιζομένων λαμβάνει χώρα σε τρία χρονικά στάδια της διαγωνιστικής διαδικασίας, ως ακολούθως: **α.** κατά τον χρόνο υποβολής των προσφορών, ως προς όλους τους διαγωνιζόμενους οικονομικούς φορείς με τον έλεγχο του ΕΕΕΣ που έχουν υποβάλει (καταρχήν, υπό την επιφύλαξη δηλαδή της δυνατότητας αναζήτησης των δικαιολογητικών), **β.** κατά την ανακήρυξη του προσωρινού αναδόχου, μόνο ως προς τον προσφέροντα στον οποίο πρόκειται να γίνει η κατακύρωση (τον

προσωρινό ανάδοχο) με τον έλεγχο των δικαιολογητικών που αποδεικνύουν την μη συνδρομή λόγων αποκλεισμού και την πλήρωση των κριτηρίων επιλογής, τόσο στο αρχικό στάδιο υποβολής της προσφοράς του όσο και κατά τον μεταγενέστερο χρόνο της ανακήρυξης αυτού σε προσωρινό ανάδοχο, και γ. κατά την κατακύρωση και τη σύναψη της σύμβασης μόνο ως προς τον οριστικό ανάδοχο (ΣΤΕ Ολ. 2325/2023).

10. Επειδή, οι κρίσιμοι όροι της διακήρυξης, που αποτελεί το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού δεσμεύοντας αμφίδρομα την αναθέτουσα αρχή και τους συμμετέχοντες οικονομικούς φορείς (ΣΤΕ 2287, 1647, 1440/2022), προβλέπουν τα εξής (η έμφαση προστέθηκε): «22.Γ. Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια. Σε περίπτωση ένωσης οικονομικών φορέων, οι παραπάνω ελάχιστες απαιτήσεις καλύπτονται αθροιστικά από τα μέλη της ένωσης. **Ειδικά οι εργοληπτικές επιχειρήσεις που είναι εγγεγραμμένες στο ΜΕΕΠ, για το χρονικό διάστημα που εξακολουθούν να ισχύουν οι μεταβατικές διατάξεις του άρθρου 65 του π.δ. 71/2019, δεν θα πρέπει να υπερβαίνουν τα ανώτατα επιτρεπτά όρια ανεκτέλεστου υπολοίπου εργολαβικών συμβάσεων, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 20 παρ. 4 του ν. 3669/2008, όπως ισχύει. Μετά από τη λήξη των ως άνω μεταβατικών διατάξεων και την πλήρη έναρξη ισχύος του π.δ. 71/2019, οι εργοληπτικές επιχειρήσεις που είναι εγγεγραμμένες στο ΜΗ.Ε.Ε.Δ.Ε., δεν θα πρέπει να υπερβαίνουν τα ανώτατα επιτρεπτά όρια ανεκτέλεστου υπολοίπου εργολαβικών συμβάσεων, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 64 αυτού», «23.2. Δικαιολογητικά (Αποδεικτικά μέσα). Το δικαίωμα συμμετοχής και οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής, όπως ορίστηκαν στα άρθρα 21 και 22 της παρούσας, κρίνονται: α) κατά την υποβολή της προσφοράς, με την υποβολή του ΕΕΕΣ, β) κατά την υποβολή των δικαιολογητικών κατακύρωσης, σύμφωνα με το άρθρο 4.2 (α έως δ) και γ) κατά την εξέταση της υπεύθυνης δήλωσης, σύμφωνα με την περ. γ' της παρ. 3 του άρθρου 105 του ν.4412/16, και στο άρθρο 4.2 (ε) της παρούσας» και «23.5 Δικαιολογητικά Οικονομικής και Χρηματοοικονομικής Επάρκειας του άρθρου 22.Γ. Η οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια των οικονομικών φορέων αποδεικνύεται: (α) για τις εγγεγραμμένες εργοληπτικές επιχειρήσεις στο Μ.Ε.ΕΠ ή στο ΜΗ.Ε.Ε.Δ.Ε.: είτε από τη βεβαίωση εγγραφής στο Μ.Ε.Ε.Π, η οποία αποτελεί τεκμήριο των**

πληροφοριών που περιέχει, μέχρι τη λήξη της μεταβατικής περιόδου ισχύος, σύμφωνα με το άρθρο 65 του π.δ. 71/2019, και από την πλήρη έναρξη ισχύος του τελευταίου, βεβαίωση εγγραφής στο Τμήμα ΙΙ του Μητρώου Εργοληπτικών Επιχειρήσεων Δημοσίων Έργων (ΜΗ.Ε.Ε.Δ.Ε.), είτε, στην περίπτωση που οι απαιτήσεις του άρθρου 22.Γ δεν καλύπτονται από την ως άνω βεβαίωση εγγραφής, με την υποβολή ενός ή περισσότερων από τα αποδεικτικά μέσα που προβλέπονται στο Μέρος Ι του Παραρτήματος ΧΙΙ (Αποδεικτικά μέσα για τα κριτήρια επιλογής) του Προσαρτήματος Α του ν. 4412/2016. Σε κάθε περίπτωση, η βεβαίωση εγγραφής μπορεί να υποβάλλεται για την απόδειξη μόνο ορισμένων απαιτήσεων οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας του άρθρου 22.Γ, ενώ για την απόδειξη των λοιπών απαιτήσεων μπορούν να προσκομίζονται ένα ή περισσότερα από τα αποδεικτικά μέσα που προβλέπονται στο Μέρος Ι του Παραρτήματος ΧΙΙ του ν. 4412/2016, ανάλογα με την τιθέμενη στο άρθρο 22.Γ απαίτηση. **Ειδικά, για την απόδειξη της απαίτησης της μη υπέρβασης των ανώτατων επιτρεπτών ορίων ανεκτέλεστου υπολοίπου εργολαβικών συμβάσεων: με την υποβολή ενημερότητας πτυχίου εν ισχύει, συνοδευόμενης, ανά περίπτωση, από πίνακα όλων των υπό εκτέλεση έργων (είτε ως μεμονωμένος ανάδοχος είτε στο πλαίσιο κοινοπραξίας ή υπεργολαβίας) και αναφορά για το ανεκτέλεστο υπόλοιπο ανά έργο και το συνολικό ανεκτέλεστο, για τα έργα που είναι υπό εξέλιξη και δεν συμπεριλαμβάνονται στην ενημερότητα πτυχίου ή με την υποβολή υπεύθυνης δήλωσης του προσωρινού αναδόχου, συνοδευόμενης από πίνακα όλων των υπό εκτέλεση έργων (είτε ως μεμονωμένος ανάδοχος είτε στο πλαίσιο κοινοπραξίας ή υπεργολαβίας) και αναφορά για το ανεκτέλεστο υπόλοιπο ανά έργο και το συνολικό ανεκτέλεστο, για τις εργοληπτικές επιχειρήσεις που δεν διαθέτουν ενημερότητα πτυχίου, κατά τις κείμενες διατάξεις...».**

11. Επειδή, από τους ανωτέρω όρους της διακήρυξης και ιδίως από τη σαφή γραμματική διατύπωση του άρθρου 22.3 αυτής, που επαναλαμβάνει το άρθρο 104 του ν. 4412/2016, προκύπτει ότι η πλήρωση των όρων και προϋποθέσεων συμμετοχής στον διαγωνισμό, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγονται και οι απαιτήσεις οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας, ελέγχονται σωρευτικά κατά τα ως άνω τρία στάδια και όχι μόνο κατά το στάδιο υποβολής

της προσφοράς (ΣΤΕ ΟΛ. 2325/2023). Άλλωστε, όπως προβλέπεται ρητά και στο άρθρο 23.1 της διακήρυξης, τα δηλούμενα στοιχεία με το ΕΕΕΣ, το οποίο κατατίθεται κατά τον χρόνο της υποβολής προσφοράς, αποτελούν προκαταρκτική μόνον απόδειξη περί της πλήρωσης των όρων και των προϋποθέσεων της διακήρυξης. Συνεπώς, οι διαγωνιζόμενοι οικονομικοί φορείς πρέπει να μην ξεπερνούν το ανώτατο όριο ανεκτέλεστου, σωρευτικά, κατά την υποβολή της προσφοράς, κατά την υποβολή των δικαιολογητικών κατακύρωσης και κατά το στάδιο σύναψης της σύμβασης.

12. Επειδή, στην προκειμένη περίπτωση, ο προσφεύγων πληρούσε τα κριτήρια οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας τόσο κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς (... ..2024) όσο και κατά τον χρόνο υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης (... ..2024), αλλά όχι κατά τον χρόνο υπογραφής της σύμβασης, ήτοι κατά το στάδιο υποβολής της υπεύθυνης δήλωσης οφισγενών μεταβολών του άρθρου 104 παρ. 1 περ. γ' του ν. 4412/2016 και του άρθρου 22.Γ της διακήρυξης. Πράγματι, όπως αποδεικνύεται από τον επισυναπτόμενο στην από2024 υπεύθυνη δήλωση πίνακα ανεκτέλεστων έργων, το ανεκτέλεστο εργολαβικό υπόλοιπο του προσφεύγοντος –ήδη από τις2024– είχε ανέλθει στο ύψος των ... ευρώ, υπερβαίνοντας το ανώτατο προβλεπόμενο όριο για την τάξη ΜΕΕΠ που ανήκει και ανέρχεται στο ποσό των ... ευρώ. Ενόψει αυτού, η αναθέτουσα αρχή νομίμως έκρινε απαράδεκτη την προσφορά του προσφεύγοντος με την προσβαλλόμενη, απορριπτομένου του σχετικού λόγου της προσφυγής ως αβάσιμου και γενομένων δεκτών των απόψεων της αναθέτουσας αρχής. Επισημαίνεται δε ότι η επικαλούμενη από τον προσφεύγοντα απόφαση του Διοικητικού Εφετείου ... (.../2024 ακυρ.) αφενός αφορά διαφορετικό διαγωνιστικό πλαίσιο και διαφορετικά πραγματικά περιστατικά σε σχέση με την επίμαχη υπόθεση, αφετέρου πρόκειται για μεμονωμένη απόφαση που μάλιστα εκδόθηκε κατά πλειοψηφία.

13. Επειδή, ο προσφεύγων προβάλλει και τον επικουρικό ισχυρισμό περί επιστροφής της εγγύησης συμμετοχής, η οποία κατέπεσε δυνάμει της προσβαλλόμενης. Ειδικότερα, ισχυρίζεται ότι το προαναφερθέν συμφωνητικό με τον ... υπογράφηκε στις2024, η δε με αριθμό .../2024 απόφαση της δημοτικής επιτροπής του εκδόθηκε στις2024 και εκείνος προχώρησε

στην κοινοποίηση της υπεύθυνης δήλωσης περί οψιγενών μεταβολών στις ...
... .2024. Ανεξαρτήτως του γεγονότος ότι ο προσφεύγων δεν προσκόμισε με
την κατάθεση της προσφυγής και προς απόδειξη του ως άνω ισχυρισμού του
την προαναφερθείσα απόφαση της δημοτικής επιτροπής του ..., η από
.2024 υπεύθυνη δήλωση που κατέθεσε μέσω της λειτουργικότητας
«Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ δεν περιλάμβανε πίνακα όλων των υπό εκτέλεση
έργων με αναφορά στο ανεκτέλεστο υπόλοιπο ανά έργο και το συνολικό
ανεκτέλεστο, όπως ρητά απαιτείται κατ' άρθρο 23.5 της διακήρυξης. Το ίδιο
ισχύει και για την από2024 υπεύθυνη δήλωση που υπέβαλε με τον ίδιο
τρόπο, σε συνέχεια ηλεκτρονικού μηνύματος της αναθέτουσας αρχής. Εν τέλει,
στις2024 και κατόπιν της νέας ομόχρονης πρόσκλησης της αναθέτουσας
αρχής, ο προσφεύγων κατέθεσε υπεύθυνη δήλωση οψιγενών μεταβολών
συνοδευόμενη πλέον από τον αντίστοιχο πίνακα ανεκτέλεστων έργων.
Λαμβανομένων αυτών υπόψη, αποδεικνύεται ότι ο προσφεύγων, μολοντί
γνώριζε την επελθούσα στο πρόσωπό του οψιγενή μεταβολή, ήτοι ότι έχει
υπερβεί το ανώτατο επιτρεπόμενο υπόλοιπο ανεκτέλεστων έργων, ήδη από τις
... .. .2024 (και πάντως πριν από την έκδοση της με αριθμό .../... .. .2024
απόφασης της αναθέτουσας αρχής περί ανάδειξης αυτού ως προσωρινού
αναδόχου, πρβλ. ΔιοικΕφ.... .../2021 ακυρ.), ενημέρωσε με πλήρη και
εμπεριστατωμένο τρόπο την αναθέτουσα αρχή μόλις στις2024 και έπειτα
από διαδοχικά μηνύματα και έγγραφα αυτής, δεδομένου ότι οι μέχρι τότε
υπεύθυνες δηλώσεις του δεν περιείχαν τον σχετικό πίνακα ανεκτέλεστων. Με
άλλα λόγια, ο προσφεύγων δεν ενημέρωσε την αναθέτουσα αρχή «αμελλητί»,
ήτοι χωρίς υπαίτια καθυστέρηση (ΔιοικΕφΑθηνών 2064/2022 ακυρ.,
ΔιοικΕφΘεσσαλονίκης 359/2022 ακυρ.), κατά την έννοια του άρθρου 104 παρ.
2 του ν. 4412/2016, ενώ ούτε «έγκαιρη και προσήκουσα ενημέρωση» παρείχε
κατ' άρθρο 104 παρ. 3 του ν. 4412/2016, ώστε να δικαιούται να ζητήσει την
επιστροφή της εγγύησης συμμετοχής του. Επομένως, ο επικουρικά
προβαλλόμενος λόγος της προσφυγής πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος,
γενομένων δεκτών των απόψεων της αναθέτουσας αρχής.

14. Επειδή, βάσει των ανωτέρω, πρέπει να απορριφθεί η προδικαστική
προσφυγή, καθώς και να καταπέσει το κατατεθέν από τον προσφεύγοντα
παράβολο.

Αριθμός απόφασης: 89 / 2025

Για τους λόγους αυτούς

Απορρίπτει την προδικαστική προσφυγή, κατά το σκεπτικό.

Διατάσσει την κατάπτωση του κατατεθέντος από τον προσφεύγοντα παραβόλου.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στις 3 Ιανουαρίου 2025 και εκδόθηκε στις 20 Ιανουαρίου 2025 στην Αθήνα.

**Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΑΛΙΚΗ ΜΑΡΚΑΚΗ**

**Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΜΙΧΑΛΗΣ ΣΟΦΙΑΝΟΣ**